

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 4.6.2002
COM(2002) 283 τελικό

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

**ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ
ΑΔΕΛΦΟΠΟΙΗΣΗΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ
ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ**

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΠΟΙΗΣΗΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Εισαγωγή

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στη σύνοδο της Βαρκελώνης στις 15 και 16 Μαρτίου 2002 ζήτησε από την Επιτροπή «να πραγματοποιήσει μελέτη σκοπιμότητας για να εντοπιστούν διάφορες δυνατότητες υποβοήθησης των σχολείων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για να εγκαινιάσουν ή να ενισχύσουν τη διαδικτυακή σύνδεση με αδελφά σχολεία σε άλλα μέρη της Ευρώπης και να ενημερώσει σχετικά το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Σεβίλλης τον Ιούνιο ».

Η παρούσα έκθεση παρουσιάζει τους τρόπους εφαρμογής αυτού του σχεδίου αδελφοποίησης μέσω διαδικτύου που εντάσσεται στο πλαίσιο της διαδικασίας που ορίστηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβώνας στις 23 και 24 Μαρτίου 2000 για να αντιμετωπιστούν οι προκλήσεις τις νέας οικονομίας και για να καταστεί η Ένωση η πιο ανταγωνιστική και η πιο δυναμική οικονομία της γνώσης στον κόσμο.

Η Επιτροπή υποδέχθηκε με ενδιαφέρον το σχέδιο αυτό, που μπορεί να χρησιμεύσει ως σημαντικό μοχλός για την εντατικοποίηση της συνεργασίας που πραγματοποιείται ήδη στο σχολικό τομέα. Είναι της γνώμης ότι έως το τέλος του έτους 2006 όλα τα ιδρύματα δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην Ευρώπη θα μπορούσαν να αδελφοποιηθούν και να αναπτύξουν κοινά παιδαγωγικά σχέδια μέσω του διαδικτύου.

Στην έκθεση αυτή, οι αδελφοποιήσεις μέσω του διαδικτύου ορίζονται ως η χρήση των εργαλείων πολυμέσων και ανταλλαγής (ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, εικονοδιάσχεση, από κοινού ανάπτυξη ιστοχώρων) για την επέκταση ή τη δημιουργία των σχέσεων και της συνεργασίας μεταξύ των σχολικών ιδρυμάτων. Οι αδελφοποιήσεις αυτές προϋποθέτουν ένα κοινό πλαίσιο για τη συνεργασία μεταξύ των σχολείων. Σε ένα τέτοιο πλαίσιο πρέπει απαραίτητα να λαμβάνονται υπόψη όλες οι αναγκαίες προϋποθέσεις για μια καλή αδελφική σχέση, κυρίως η οργάνωση τακτικών συναντήσεων και ανταλλαγών, η ανάπτυξη κοινών σχεδίων και υλικών, η τακτική επικοινωνία για την καλύτερη εξέλιξη των σχεδίων.

Από τις παραδοσιακές έως τις διαδικτυακές αδελφοποιήσεις

Οι συνδέσεις αδελφοποιήσεις στον εκπαιδευτικό τομέα που αναφέρθηκαν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο μπορούν να λάβουν διαφορετικές μορφές : σχέσεις μεταξύ των μαθητών, μεταξύ των καθηγητών, μεταξύ των σχολικών τάξεων, μεταξύ των σχολικών ιδρυμάτων. Μπορούν να έχουν σχέση με απλές ανταλλαγές πληροφοριών ή τεκμηρίωσης, με το συνδυασμό σχεδίων πειραματισμού ή έρευνας ή, σε μια πιο επιτηδευμένη μορφή, να αποτελούν άμεσα τμήμα του παιδαγωγικού συστήματος.

Το διαδίκτυο και οι τεχνολογίες πληροφόρησης και επικοινωνίας (ΤΠΕ) καθιστούν δυνατή τη γρήγορη ανταλλαγή πληροφοριών, την άμεση επικοινωνία, την πρόσβαση στις πηγές γνώσης (εκπαίδευση, πολιτισμός, μέσα μαζικής ενημέρωσης, πληροφορίες δημοσίων υπηρεσιών...) και προσφέρουν τη δυνατότητα μετάφρασης κειμένων online. Εάν το διαδίκτυο και οι ΤΠΕ ενταχθούν ακόμη περισσότερο στις παιδαγωγικές μεθόδους και στο εκπαιδευτικό σύστημα θα συμβάλουν στην ανανέωση της μορφής και της λειτουργίας των αδελφικών σχέσεων και στη διάδοσή τους σε όλη την Ευρώπη. Οι αδελφοποιήσεις μέσω του διαδικτύου ανοίγουν νέες προοπτικές για την ανάπτυξη των σχέσεων και των ανταλλαγών μεταξύ όλων των νέων Ευρωπαίων, μεταξύ των καθηγητών και των σχολικών ιδρυμάτων, για την ενίσχυση της αμοιβαίας κατανόησης, για την παρότρυνση των μαθητών να αναλάβουν ενεργό ρόλο και να αναπτύξουν το πνεύμα τους πρωτοβουλίας, για την υπογράμμιση της ευρωπαϊκής διάστασης στην εκπαίδευση, για τη δημιουργία των κοινωνικών και πολιτιστικών δεσμών που χρειάζονται για την ολοκλήρωση και την επιτυχία του ευρωπαϊκού χώρου της γνώσης. Οι προοπτικές για τη διαδικτυακή σύνδεση είναι πολύ θετικές, επειδή βασίζονται σε χιλιάδες εταιρικές σχέσεις μεταξύ των σχολείων, στις οποίες συμμετέχουν δύο εκατομμύρια περίπου μαθητές και εκατοντάδες σχέδια για την εκπαιδευτική χρήση των ΤΠΕ, η υλοποίηση των οποίων έχει καταστεί δυνατή χάρη στα προγράμματα Σωκράτης και Leonardo da Vinci. Η υποδομή που διατίθεται σήμερα, χάρη στις προσπάθειες των κρατών μελών και στη θέσπιση του σχεδίου δράσης eEurope, είναι σε θέση να δώσει νέα ώθηση στην ευρωπαϊκή συνεργασία.

Για το λόγο αυτό, το σχέδιο της διαδικτυακής αδελφοποίησης επιδιώκει το φιλόδοξο στόχο να δώσει τη δυνατότητα σε κάθε Ευρωπαίο νέο – κατά την δευτεροβάθμια εκπαίδευση- να συμμετάσχει σε ένα εκπαιδευτικό σχέδιο της επιλογής του με τη συγκατάθεση των καθηγητών του με ένα ή περισσότερους μαθητές ή καθηγητές των ιδρυμάτων που έχουν την έδρα τους σε μία ή σε περισσότερες άλλες χώρες. Αυτό συνεπάγεται ότι τα ιδρύματα δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης διαθέτουν την αναγκαία υποδομή καθώς και ότι οι καθηγητές και οι μαθητές λαμβάνουν την απαραίτητη κατάρτιση και υποστήριξη, έτσι ώστε να δημιουργήσουν προοδευτικά και με τη βοήθεια του διαδικτύου διαρθρωμένες παιδαγωγικές σχέσεις σε ένα περιβάλλον πολυμέσων και ταυτόχρονα πολυγλωσσικό και πολυπολιτιστικό.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο μετά από τη συνεδρίαση του στη Λισσαβόνα το 2000 ενέκρινε πολλές κατευθυντήριες γραμμές και ενέργειες (Στοκχόλμη 2001, Βαρκελώνη 2002) στο πλαίσιο της υλοποίησης ενός ευρωπαϊκού χώρου της γνώσης, οι οποίες τονίζουν τη σημασία του σχεδίου διαδικτυακής αδελφοποίησης σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση και επηρεάζουν ευνοϊκά την υλοποίηση του:

- θέσπιση μεταξύ σχολείων, κέντρων κατάρτισης, επιχειρήσεων και ερευνητικών ιδρυμάτων **συνεργασιών για την απόκτηση ικανοτήτων (Λισσαβόνα 2000)**. Η διαδικτυακή αδελφοποίηση αποτελεί τη σύναψη ενεργητικών εταιρικών σχέσεων μεταξύ των σχολικών ιδρυμάτων που μπορούν να επεκταθούν και σε άλλους φορείς της γνώσης (μέσα

ενημέρωσης, πολιτιστικοί θεσμοί, επιχειρήσεις, οργανώσεις της νεολαίας, κλπ.) για την υλοποίηση κοινών παιδαγωγικών σχεδίων σε αδελφά ιδρύματα,

- **ενθάρρυνση της κινητικότητας (Στοκχόλμη 2001)**. Οι διαδικτυακές αδελφοποιήσεις συμβάλλουν στην ανάπτυξη αμοιβαίων γνωριμιών, ανταλλαγών και πολυγλωσσικού διαλόγου μεταξύ των ιδρυμάτων, των καθηγητών και των μαθητών και ευνοούν την κατανόηση του ενός για τον άλλο, την από κοινού εργασία και μπορούν να θεωρηθούν ως προπαρασκευαστικές ή συμπληρωματικές δυνατότητες της φυσικής κινητικότητας,
- **βελτίωση της εκμάθησης βασικών δεξιοτήτων**, κυρίως της εκμάθησης γλωσσών, **και ανάπτυξη της ψηφιακής εγγραμματοσύνης (Βαρκελώνη 2002)**. Οι αδελφοποιήσεις επιτρέπουν τη συγκεκριμένη χρήση του διαδικτύου και των νέων τεχνολογιών πληροφόρησης, αποτελούν μια ενεργό παιδαγωγική μέθοδο που εξοικειώνει το μαθητή με το χειρισμό των ηλεκτρονικών εργαλείων που θα του είναι χρήσιμα σε όλη του τη ζωή για την απόκτηση δεξιοτήτων,
- **προώθηση της ευρωπαϊκής διάστασης στην εκπαίδευση** και η ένταξή της στις βασικές δεξιότητες των μαθητών έως το 2004 (*Βαρκελώνη 2002*). Οι διαδικτυακές αδελφοποιήσεις μεταξύ ιδρυμάτων από διάφορα κράτη μέλη καθιστούν δυνατή τη συνεργασία στα σχέδια εκπαίδευσης και αποτελούν μία από τις συγκεκριμένες δυνατότητες επίτευξης αυτού του στόχου.

Εφαρμογή του σχεδίου αδελφοποίησης μέσω του διαδικτύου

Λαμβάνοντας υπόψη τις δεσμεύσεις που ανέλαβαν η Ένωση και τα κράτη μέλη της, η Επιτροπή κρίνει ότι είναι εφικτό και επιθυμητό όλα τα ιδρύματα δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σε όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης -περίπου 150 000 ιδρύματα- να έχουν συνάψει συμφωνία διαδικτυακής αδελφοποίησης έως το τέλος του έτους 2006, με ένα ή περισσότερα άλλα ιδρύματα που έχουν την έδρα τους σε ένα ή σε άλλα διαφορετικά κράτη μέλη. Η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι η υλοποίηση του σχεδίου αυτού βασίζεται στις ακόλουθες προϋποθέσεις.

Εγκατάσταση της υποδομής, εξοπλισμός των ιδρυμάτων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και λειτουργία της αδελφοποίησης

Η Ένωση και τα κράτη μέλη της ανέλαβαν συγκεκριμένες υποχρεώσεις στον τομέα αυτό¹. Η Ευρωπαϊκή Ένωση υπογράμμισε ότι η υποδομή που θα συμβάλει στην υλοποίηση αυτών των στόχων πρέπει να εγκατασταθεί γρήγορα. Στο πλαίσιο αυτό, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβώνας κάλεσε τα κράτη μέλη να φροντίσουν ώστε:

- όλα τα σχολεία της Ένωσης να διαθέτουν πρόσβαση στο διαδίκτυο και εξοπλισμό πολυμέσων έως το τέλος του 2001,
- επαρκής αριθμός διδασκόντων να έχει καταρτιστεί στη χρήση του διαδικτύου και του εξοπλισμού πολυμέσων έως το τέλος του 2002.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Βαρκελώνης κάλεσε τα κράτη μέλη να φροντίσουν έως το τέλος του 2003, ώστε η αναλογία μαθητών/ηλεκτρονικών υπολογιστών συνδεδεμένων στο διαδίκτυο να ανέλθει στους 15 μαθητές ανά υπολογιστή με πρόσβαση στο διαδίκτυο.

Με αυτή τη βάση, συγκεκριμένοι συμπληρωματικοί στόχοι και ενέργειες για τα εκπαιδευτικά ιδρύματα καθορίστηκαν, στο πλαίσιο της επικουρικότητας, στην ανακοίνωση (24 Μαΐου 2000) και στο σχέδιο δράσης (28 Μαρτίου 2001) «eLearning - Penser l'éducation de demain» (Ηλεκτρονική μάθηση- Σκέψεις για την εκπαίδευση του αύριο). Τα έγγραφα αυτά αναφέρονται κυρίως στη διαθεσιμότητα υπηρεσιών υποστήριξης και εκπαιδευτικών πόρων στο διαδίκτυο, στις online δυνατότητες μαθητείας για τους διδάσκοντες, τους μαθητές και τους γονείς τους, καθώς και στην ανάλυση και τη συζήτηση σχετικά με τις χρήσεις για παιδαγωγικούς σκοπούς και τη διάδοση των καλύτερων πρακτικών.

Λαμβάνοντας υπόψη τη φύση των αδελφικών σχέσεων, οι δαπάνες λειτουργίας της διαδικτυακής αδελφοποίησης μπορούν να εκτιμηθούν σε ένα μέσο ποσό που κυμαίνεται από 1.500 έως 10.000 ευρώ το έτος ανάλογα με το κόστος που αντιστοιχούν στις επισκέψεις, σε συμπληρωματικό εξοπλισμό και σε έξοδα επικοινωνίας μέσω του διαδικτύου. Αυτό το ποσό διαφέρει ακόμη ανάλογα με τα ιδρύματα – λαμβάνοντας υπόψη τις σημαντικές διαφορές μεταξύ των χωρών ή ακόμη και εντός της ίδιας χώρας – και ανάλογα με το βαθμό παιδαγωγικής φιλοδοξίας της αδελφοποίησης. Τα έξοδα αυτά πρέπει να επιφορτιστούν οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών.

Το ύψος του κόστους των αδελφικών σχέσεων θα εξακολουθήσει να εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τη βαρύτητα που θα δοθεί στις διάφορες παραμέτρους και από τις τοπικές συνθήκες από την άποψη συνεργασίας εξ αποστάσεως (γρήγορη πρόσβαση στο διαδίκτυο για

¹ Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβώνας – 23 και 24 Μαρτίου 2000

τους μαθητές, ευρυζωνική πρόσβαση για τις εικονοδιασκεύσεις, εταιρικές σχέσεις με τις τοπικές αυτοδιοικήσεις και/ή με τους παροχείς περιεχομένων, υπηρεσιών ή εξοπλισμού).

Εκπαίδευση των διδασκόντων και των εκπαιδευτών των διδασκόντων

Η διαθεσιμότητα ενός διαρθρωμένου πλαισίου ανταλλαγής και υποστήριξης, κυρίως παιδαγωγικής, και η ανάπτυξη επιμορφωτικών προγραμμάτων για την από κοινού χρησιμοποίηση του διαδικτύου αποτελούν σημαντικές προϋποθέσεις. Διαφορετικά η επικοινωνία εξ αποστάσεως μεταξύ των μαθητών θα έχουν συχνά χαρακτήρα ανεκδότων και επιπόλαιο περιεχόμενο. Το διαδίκτυο είναι εργαλείο και όχι αυτοσκοπός.

Η δημιουργία τέτοιου είδους πλαισίων και επιμορφωτικών προγραμμάτων πραγματοποιείται γενικά σε τοπικό ή εθνικό επίπεδο, ακόμη και αν μπορούν αν προταθούν πρότυπα σε ευρωπαϊκό επίπεδο, όπως φαίνεται και από την πρωτοβουλία «European Schoolnet» στην οποία συμμετέχουν 24 υπουργεία Παιδείας. Επειδή ο κύριος στόχος της αδελφοποίησης είναι η κινητοποίηση σε ευρύτερο επίπεδο, η ανάπτυξη τέτοιου είδους επιμορφωτικών προγραμμάτων είναι σημαντική. Δεν πρόκειται μόνον για την απλή εξοικείωση με τις κατ' εξοχήν τεχνολογίες πληροφόρησης και επικοινωνίας αλλά για την επίτευξη της ενσωμάτωσής τους σε πολύ διαφορετικές παιδαγωγικές πρακτικές.

Πολύαριθμα στοιχεία πρέπει να ληφθούν υπόψη: η ανάγκη ενσωμάτωσης πολυγλωσσικών και πολυπολιτιστικών διαστάσεων στην παιδαγωγική μέθοδο του σχεδίου· η σημασία των ηλεκτρονικών εργαλείων για τα εκπαιδευτικά σχέδια· ο σημαντικός ρόλος των καθηγητών σ' αυτό το είδος διδασκαλίας· η σύνδεση νέων αδελφικών σχέσεων στα σχέδια που υπάρχουν ήδη στα εκπαιδευτικά ιδρύματα.

Για να στεφθούν με επιτυχία οι μελλοντικές αδελφικές σχέσεις, είναι σημαντικό να κινητοποιηθούν οι εκπαιδευτικοί συντελεστές στο επίπεδο των αρμοδίων αρχών με διάφορα είδη ενεργειών:

- παροχή συμβουλών και κατάρτισης στα σχολεία σχετικά με τις πρακτικές διατυπώσεις της αδελφοποίησης·
- παροχή κατάρτισης στους διδάσκοντες για την χρήση του διαδικτύου σε συνεργασία με άλλους- για τη συνεργασία μεταξύ μαθητών και δασκάλων – λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές ιδιαιτερότητες και τις ανισότητες πρόσβασης και τις σημαντικές διαφορές στη χρήση του διαδικτύου·
- παροχή επιμόρφωσης στους διευθυντές των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων για τη δημιουργία και την ενσωμάτωση τέτοιου είδους σχεδίων στο πλαίσιο των σχολείων τους.

Αυτή η προσπάθεια κατάρτισης θα πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο των κλασσικών δομών επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών λειτουργών (πανεπιστήμια, ειδικά ιδρύματα). Επίσης προϋπόθεση αποτελεί η διασύνδεση με εθνικές ή περιφερειακές δομές, που ασχολούνται ήδη με την παροχή βοήθειας στα σχολεία για την ανάπτυξη της στρατηγικής τους όσον αφορά την εκπαιδευτική χρήση των ΤΠΕ.

Συνοδευτικά μέτρα υποστήριξης για τις υπηρεσίες και το περιεχόμενο

Η δημιουργία ειδικών υπηρεσιών ή δομών και στα κράτη μέλη είναι αναγκαία για την ανάπτυξη, υποστήριξη και αξιοποίηση των αδελφικών σχέσεων μέσω του διαδικτύου. Αυτές οι δομές μπορούν να παρέμβουν, π.χ., για να :

- προτείνουν μοντέλα αδελφοποίησης στα ιδρύματα δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης·
- διευκολύνουν την αναζήτηση εταίρων εντός και εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο πλαίσιο του διαπολιτιστικού διαλόγου)·
- αναπτύξουν σε ευρωπαϊκό επίπεδο μια πλατφόρμα στο διαδίκτυο για την παροχή συμβουλών και βοήθειας προς τους διευθυντές των ιδρυμάτων, τους καθηγητές, τους γονείς κλπ. και για τη διευκόλυνση της πρόσβασης στις πηγές γνώσης (πολιτιστικά ιδρύματα, μέσα ενημέρωσης, πληροφορίες δημοσίων υπηρεσιών, κλπ.) και online βοηθητικών υπηρεσιών για μεταφράσεις·
- εξασφαλίσουν τη συνέχιση και την επιβίωση των πιο επιτυχημένων σχεδίων και να εντείνουν την ανταλλαγή των ορθών πρακτικών.

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, η Ένωση έχει ήδη πειραματιστεί με αυτό το είδος βοήθειας. Για παράδειγμα, στο πλαίσιο της δραστηριότητας «My Europe» και της δράσης «eSchola», αναπτύχθηκαν μια σειρά ενοτήτων για την κατανομή των πόρων και την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των σχολείων.

Ποικιλία θεμάτων

Για την επιλογή των θεμάτων συνεργασίας για τις αδελφοποιήσεις είναι αρμόδιες οι αρχές στα κράτη μέλη – οι οργανώσεις τοπικής αυτοδιοίκησης, τα εκπαιδευτικά ιδρύματα και οι καθηγητές . Ωστόσο πρέπει να υπενθυμίσουμε ότι οι αδελφοποιήσεις έχουν παραδοσιακά ως αντικείμενο θέματα που καλύπτονται σε μεγάλο βαθμό από το πρόγραμμα Σωκράτης και συμβάλλουν ιδίως στην επίτευξη των στόχων της διαδικασίας της Λισσαβόνας. Για παράδειγμα:

- Η εκμάθηση γλωσσών. Η επικοινωνία που πραγματοποιείται στο πλαίσιο της αδελφοποίησης συνεπάγεται την εκμάθηση και τη σταδιακή γνώση της γλώσσας του εταίρου. Αυτή η εκμάθηση πραγματοποιείται μέσω από κοινού καθορισμένων και υλοποιημένων παιδαγωγικών προγραμμάτων για την εξέταση ή έρευνα συγκεκριμένων θεμάτων.
- Ο διαπολιτιστικός διάλογος. Ένας από τους στόχους αυτών των αδελφικών σχέσεων είναι η ενίσχυση του διαλόγου μεταξύ των διαφόρων κοινοτήτων εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης και κυρίως η ανάπτυξη των στοιχείων για συγκριτικές μελέτες. Ο διάλογος αυτός καθιστά δυνατή τη γενίκευση των σχεδίων μεταξύ των μαθητών από τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και από τις χώρες της κεντρικής και ανατολικής Ευρώπης, καθώς και από τις τρίτες χώρες κυρίως τις μεσογειακές χώρες σύμφωνα με τα συμπεράσματα της υπουργικής διάσκεψης EuroMed στη Βαλένθια τον Απρίλιο του 2002.
- Η ευρωπαϊκή ιθαγένεια. Αυτή αποτελεί αντικείμενο της εκπαίδευσης σε θέματα που αφορούν τους πολίτες και την πολιτική και αποσκοπεί στη σταδιακή ενσωμάτωση μιας ευρωπαϊκής διάστασης στην εκπαίδευση σε διάφορες χώρες.

- Πολυκλαδικές και διεπιστημονικές προσεγγίσεις. Στην πράξη, πολλές ανταλλαγές μεταξύ των μαθητών έχουν "διεπιστημονική" διάσταση » : εκπαίδευση σχετικά με το περιβάλλον, διαπολιτιστική εκπαίδευση, πολιτιστικές ανταλλαγές σχετικά με θέματα όπως η ειρήνη, η ανεκτικότητα, η ανοικτή στάση προς τους άλλους.

Ενέργειες ενθάρρυνσης σε ευρωπαϊκό επίπεδο

Με διάφορες υποδειγματικές ενέργειες σε ευρωπαϊκό επίπεδο επιδιώκεται η εξασφάλιση της προβολής του σχεδίου « διαδικτυακές αδελφοποιήσεις », για να ευαισθητοποιηθούν οι εκπαιδευτικοί φορείς και η κοινή γνώμη σχετικά με τη σημασία του σχεδίου τόσο για την κοινωνία όσο και για την Ευρώπη.

Η Επιτροπή έθεσε σε εφαρμογή εδώ και μερικά χρόνια τέτοιες ενέργειες που σημείωσαν μεγάλη επιτυχία:

Στο πλαίσιο της ενέργειας Netd@ys συνεργάζονται επί μία εβδομάδα κάθε έτος πολλές δεκάδες χιλιάδες σχολεία σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση σε συγκεκριμένα θέματα (δημιουργία ιστοχώρων στο διαδίκτυο, παραγωγές πολυμέσων, εικονοδιασκέψεις και online διάλογοι, εικονικές ερευνητικές διαδρομές, κλπ.) που καθιστούν δυνατή την προώθηση της παιδαγωγικής χρήσης του διαδικτύου και των νέων τεχνολογιών καθώς και τη συνεργασία και τις ανταλλαγές μεταξύ των ευρωπαϊκών σχολείων. Αυτά τα σχέδια καταλήγουν συχνά σε αδελφοποίηση και μόνιμες σχέσεις μεταξύ των συνεργαζόμενων σχολείων.

Στο πλαίσιο του προγράμματος δράσης eLearning της Επιτροπής που εγκρίθηκε τον Απρίλιο 2001, πραγματοποιήθηκε για πρώτη φορά το 2001 η ενέργεια eSchola, μια εβδομάδα για την ηλεκτρονική μάθηση (eLearning). Στόχος της ήταν η παροχή της δυνατότητας στους εκπαιδευτικούς λειτουργούς να εκμεταλλευτούν τις ορθές παιδαγωγικές πρακτικές που αναπτύχθηκαν από ευρωπαϊκά σχολεία με τη βοήθεια των νέων τεχνολογιών. Στην πρώτη αυτή εκδήλωση συμμετείχαν στην εβδομάδα αυτή περισσότερα από χίλια σχολεία . Το 2002, αυτός ο αριθμός διπλασιάστηκε και η εβδομάδα eSchola άνοιξε τις πύλες της και για τα σχολεία των χωρών της Μεσογείου προκειμένου να ευνοηθεί ο διαπολιτιστικός διάλογος.

Αυτές οι πρωτοβουλίες μπορούν να θεωρηθούν οι πρόδρομοι των δραστηριοτήτων που θα μπορούσαν να πραγματοποιηθούν στο πλαίσιο της γενίκευσης των διαδικτυακών αδελφικών σχέσεων σε όλες της χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Με βάση τις προηγούμενες σκέψεις, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανταποκρίνεται πρόθυμα στις επιθυμίες του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Βαρκελώνης και επικυρώνει το ενδιαφέρον της και τη δέσμευσή της για την επίτευξη του φιλόδοξου στόχου να προσφέρει σε όλα τα ιδρύματα της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης τη δυνατότητα να δημιουργήσουν, μέσω του διαδικτύου, αδελφικές σχέσεις για την ανάπτυξη κοινών παιδαγωγικών σχεδίων και μάλιστα πριν από το τέλος του έτους 2006. Αυτός ο στόχος εντάσσεται στις προοπτικές που σχεδιάστηκαν ήδη από τα εκπαιδευτικά και ερευνητικά προγράμματα και από τη δημιουργία των σχεδίων δράσης eEurope και eLearning.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι το σχέδιο αυτό ανταποκρίνεται πλήρως στη στρατηγική που καθορίστηκε στη Λισσαβόνα και αναπτύχθηκε στη Στοκχόλμη και στη Βαρκελώνη και αποσκοπεί στην εντατικοποίηση και τη βελτίωση της χρήσης των νέων τεχνολογιών και κυρίως του διαδικτύου για την ανάπτυξη μιας ψηφιακής εγγραμμάτωσης και την υλοποίηση των μελλοντικών στόχων των εκπαιδευτικών συστημάτων. Αυτή η πρωτοβουλία θα συμβάλλει π.χ. στην παρότρυνση των νέων για την εκμάθηση ξένων γλωσσών και στην προώθηση της ευρωπαϊκής διάστασης στην εκπαίδευση.

Η Επιτροπή αναμένει την υποστήριξη του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Σεβίλλης για την υλοποίηση του σχεδίου διαδικτυακών αδελφοποιήσεων, που βασίζεται στην κινητοποίηση των τοπικών, περιφερειακών και εθνικών αρχών καθώς και των κοινοτικών θεσμικών οργάνων με την τήρηση της αρχής της επικουρικότητας και με την εξασφάλιση της συμπληρωματικότητας των προσπαθειών. Η εμπλοκή των εθνικών, περιφερειακών ή τοπικών αρχών επιβάλλεται: για τη δημιουργία της αναγκαίας υποδομής και του εξοπλισμού, για την εκπαίδευση των εκπαιδευτικών λειτουργών, για την εξασφάλιση της χρηματοδότησης των δαπανών λειτουργίας των αδελφικών σχέσεων και για την κατάρτιση εθνικών ή περιφερειακών κέντρων αναφοράς για τις διαδικτυακές αδελφοποιήσεις. Ένα πλαίσιο υποστήριξης θα δημιουργηθεί επίσης σε κοινοτικό επίπεδο για να :

- εξασφαλιστεί η συνεισφορά των κοινοτικών προγραμμάτων στους τομείς της εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης, για την ανάπτυξη καινοτόμων παιδαγωγικών μεθόδων, περιεχομένων και πρακτικών σχετικά με τη δικτύωση και την εικονική κινητικότητα,
- εγκριθεί το πρόγραμμα eLearning που θα παρουσιάσει η Επιτροπή κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2002, σύμφωνα με τις επιθυμίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.

Για την οικονομική συνεισφορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς το σχέδιο αυτό θα κινητοποιηθούν οι υφιστάμενες δυνατότητες στα προγράμματα εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης και η χρηματοδότηση θα εξεταστεί στο πλαίσιο της εκπόνησης ενός μελλοντικού πολυετούς προγράμματος αφιερωμένου στην ηλεκτρονική μάθηση.

Το πρόγραμμα eLearning θα αφιερωθεί εν μέρει στην προώθηση και στην ανάπτυξη αδελφοποιήσεων μέσω του διαδικτύου για να ευνοηθεί κυρίως η δημιουργία κέντρων επαφών, συνοδευτικών ενεργειών, η ενθάρρυνση και επίδειξη σε κοινοτική κλίμακα και η ανταλλαγής ορθών πρακτικών, ιδίως στον τομέα της κατάρτισης. Κατά τη διάρκεια της εκπόνησής του, θα αρχίσουν προκαταρκτικές και διερευνητικές ενέργειες προκειμένου να εξασφαλιστεί η επιτυχία του σχεδίου διαδικτυακών αδελφοποιήσεων.